

Oikeustapauskokoelma

Asia C-39/23

**Keva ym.
vastaan
Skatteverket**

(Ennakkoratkaisupyyntö - Högsta förvaltningsdomstolen)

Unionin tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 29.7.2024

Ennakkoratkaisupyyntö – SEUT 63 artikla – Pääomien vapaa liikkuvuus –
Julkisoikeudellisten eläkerahastojen saamien osinkojen verotus –
Kotimaisten julkisoikeudellisten eläkerahastojen ja ulkomaisten julkisoikeudellisten eläkelaitosten
välinen erilainen kohtelu – Tilanne, jossa verovapautus koskee ainoastaan kotimaisia
julkisoikeudellisia eläkerahastoja – Tilanteiden rinnastettavuus – Oikeuttaminen –
Tarve turvata sosiaalipolitiikalla tavoiteltu päämäärä – Tarve säilyttää verotusvallan
tasapainoinen jako jäsenvaltioiden välillä

*Pääomien ja maksujen vapaa liikkuvuus – Rajoitukset – Verolainsäädäntö –
Osinkojen verotus – Julkisoikeudellisten eläkerahastojen saamat osingot –
Kotimaisten julkisoikeudellisten eläkerahastojen ja ulkomaisten julkisoikeudellisten eläkelaitosten
välinen erilainen kohtelu – Tilannetta, jossa verovapautus koskee ainoastaan kotimaisia
julkisoikeudellisia eläkerahastoja, ei voida hyväksyä – Oikeuttamisperustetta ei ole*

(SEUT 63 artikla)

(ks. 43, 46, 47, 49–51, 55–58, 60–65, 68, 71, 72, 74 ja 75 kohta sekä tuomiolauselma)

Tiivistelmä

Unionin tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyyntön yhteydessä, että kansallinen järjestelmä, jonka mukaan osingonsaajia kohdellaan eri tavoin kotimaisten yhtiöiden jakamien osinkojen verokohtelun osalta, loukkaa pääomien vapaata liikkuvuutta. Tämä erilainen kohtelu perustuu yksinomaan näiden osingonsaajien asuinpaikkaan.

Pääasian valittajat eli kolme oikeudellisilta muodoiltaan erilaista suomalaista julkisoikeudellista eläkelaitosta olivat nyt käsiteltävässä asiassa maksaneet ruotsalaisilta yhtiöiltä saaduista osingoista veroa Ruotsissa. Osinkoveroa, jonka valittajat olivat maksaneet Ruotsissa, ei voitu vähentää pohjoismaisen verosopimuksen¹ mukaisesti, koska näitä osinkoja ei verotettu Suomessa. Ruotsissa julkisoikeudelliset eläkerahastot, jotka ovat osa valtiota, ovat kuitenkin vapautettuja verosta.

¹ Pohjoismaiden välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty ja Helsingissä 23.9.1996 allekirjoitettu sopimus.

Pääasian valittajien mukaan osinkoveron kantaminen Ruotsissa oli SEUT 63 artiklassa vahvistetun pääomien vapaan liikkuvuuden vastaista, koska ne katsoivat olevansa rinnastettavissa Ruotsin julkisoikeudellisiin eläkerahastoihin, ja ne vaativat Ruotsin verohallintoa palauttamaan Ruotsissa maksetun osinkoveron.

Asia vietiin Högsta förvaltningsdomstolenin (korkein hallinto-oikeus, Ruotsi), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, käsiteltäväksi valittajien oikaisuvaatimuksen hylkäämisen jälkeen.

Kyseinen tuomioistuin pohtii, onko tällainen järjestelmä, jonka mukaan kotimaisten yhtiöiden ulkomaisille julkisoikeudellisille eläkelaitoksille jakamia osinkoja verotetaan, kun taas kotimaisille julkisoikeudellisille eläkerahastoille jaetut osingot on vapautettu verosta, yhteensopiva SEUT 63 artiklassa taatun pääomien vapaan liikkuvuuden kanssa.

Unionin tuomioistuin katsoo, että tällainen järjestelmä on SEUT 63 artiklan vastainen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että asianomainen järjestelmä merkitsee SEUT 63 artiklassa lähtökohtaisesti kiellettyä pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitusta. On näet niin, että kyseinen järjestelmä johtaa erilaiseen verokohteluun, joka puolestaan johtaa siihen, että ulkomaisille julkisoikeudellisille eläkelaitoksille maksettuja osinkoja kohdellaan epäedullisesti, mikä voi saada aikaan sen, että kyseiset eläkelaitokset ovat vähemmän halukkaita sijoittamaan Ruotsiin sijoittautuneisiin yhtiöihin.

EUT-sopimuksen nojalla jäsenvaltiolle kuuluvien velvoitteiden noudattamisen osalta merkitystä ei tältä osin ole sillä, että valtio vetoaa taloudellisen yhteistyö- ja kehitysjärjestön (OECD) malliverosopimuksen² 24 artiklaan liittyvän kommentaarin 10 ja 12 kohtaan, joiden mukaan valtion ei tarvitse myöntää toisen valtion julkisille elimille samoja veroetuja kuin sen omille julkisille elimille.

Jäsenvaltioiden on lisäksi sosiaaliturvajärjestelmänsä järjestämistä koskevaa toimivaltaansa käyttäessään noudatettava unionin oikeutta ja erityisesti EUT-sopimuksessa taattuja perusvapauksia.

Unionin tuomioistuin toteaa toiseksi, että ulkomaisten julkisoikeudellisten eläkelaitosten ja kotimaisten julkisoikeudellisten eläkerahastojen välinen erilainen kohtelu koskee objektiivisesti toisiinsa rinnastettavia tilanteita.

On ensinnäkin niin, että se seikka, että julkisoikeudellinen eläkerahasto on osa Ruotsin valtiota, ei välttämättä aseta sitä erilaiseen tilanteeseen verrattuna ulkomaisen julkisoikeudellisen eläkelaitoksen tilanteeseen asianomaisen verovapautuksen päämäärän, joka on välttää Ruotsin valtion julkisten varojen kiertokulku, osalta. Tämä päämäärä voitaisiin näet saavuttaa myös siten, että ulkomaisiin julkisoikeudellisiin eläkelaitoksiin sovellettaisiin Ruotsissa samaa kotimaisten yhtiöiden maksamia osinkoja koskevaa verovapautusta, jota sovelletaan myös kotimaisiin julkisoikeudellisiin eläkerahastoihin.

² OECD:n 30.7.1963 hyväksymään kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevaan suositukseen liitetty OECD:n veroasioiden komitean laatima mallisopimus kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi tulo- ja varallisuusverotuksessa.

Lisäksi on niin, että se seikka, että ulkomaiset julkisoikeudelliset eläkelaitokset – toisin kuin kotimaiset julkisoikeudelliset eläkerahastot – eivät pyri edistämään Ruotsin sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen vakautta ja kestävyyttä, ei voi olla perustelu, joka tekee eläkerahastojen välisen vertailun mahdolliseksi, koska määritelmällisesti jokaisen rahaston tarkoituksena on suojata erillisen kansallisen eläkejärjestelmän vakautta ja kestävyyttä.

Toiseksi ainoa merkityksellinen kriteeri, joka on otettava huomioon sen arvioimiseksi, ilmentääkö kotimaisten julkisoikeudellisten eläkerahastojen ja ulkomaisten julkisoikeudellisten eläkelaitosten välinen erilainen kohtelu tilanteiden objektiivista erilaisuutta, on nyt käsiteltävässä asiassa rahastojen asuinpaikka. Kahden yhteisötyypin välisillä eroilla, jotka koskevat niiden oikeudellista muotoa ja niille kuuluvien tehtävien, jotka koostuvat eläkemaksujen keräämisestä ja eläkkeiden maksamisesta, luonnetta, ei nimittäin vaikuta olevan suoraa yhteyttä ruotsalaisilta yhtiöiltä saatujen osinkojen verokohteluun.

Unionin tuomioistuin toteaa kolmanneksi ja viimeiseksi, ettei tarve turvata Ruotsin sosiaalipolitiikalla tavoiteltua päämäärää eikä verotusvallan tasapainoisen jaon säilyttäminen jäsenvaltioiden välillä voi nyt käsiteltävässä asiassa olla sellainen yleistä etua koskeva pakottava syy, jolla voidaan oikeuttaa asianomainen Ruotsin järjestelmä pääomien vapaan liikkuvuuden kannalta.